

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003491

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського від 07 вересня 2026 р. № 184-СТ/А

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шен І. ...

2. Yi Sheng

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-6153-2505

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 21-08-2026

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15955

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Камерно-вокальна творчість європейських композиторів XIX ст.: жанрова типологія та виконавська інтерпретація
2. Chamber and vocal creativity of European composers of the 19th century: genre typology and performing interpretation

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено розробці типології камерно-вокальної творчості європейських композиторів XIX ст. у жанрово-стильовому та гендерно-виконавському аспектах. Камерно-вокальна творчість вказаного історичного періоду не була «другорядною» щодо опери. Навпаки, для одних композиторів вона ставала лабораторією стилю, для інших, особливо для жінок-композиторок, – засадничої сферою творчого самоздійснення. У сучасній концертній та педагогічній практиці XX–XXI століть твори названих авторів дедалі активніше входять до виконавського репертуару, звучать на концертній сцені, набуваючи популярності як серед молодих співаків, так і серед професійних виконавців. Водночас їх комплексне музикознавче осмислення досі залишається недостатнім, що й зумовлює актуальність дослідження.

Концепція роботи ґрунтується на розумінні феномена камерності як особливого типу художнього мислення, що визначає специфіку композиторської поетики, жанрової системи та виконавської інтерпретації камерно-вокальної музики XIX століття. Мета дослідження – визначити параметри традиції та сучасної виконавської інтерпретації камерно-вокальних жанрів в творчості європейських композиторів XIX століття. Об'єктом дослідження є вокальне мистецтво Західної Європи XIX ст., предметом – жанрова типологія камерно-вокальної творчості в єдності композиторського і виконавського стилю. Матеріалом дослідження є нотні тексти камерно-вокальних творів італійських композиторів (Дж. Россіні, В. Белліні, Г. Доніцетті, С. Меркаданте), жінок-композиторок XIX ст. – М. Малібран, І. Кольбран, Ф. Мендельсон-Гензель, К. Вік-Шуман, П. Біардо, Ж. Ланг, Л. Райхардт С. Шамінад, та інтерпретаційні версії циклів арієт та окремих камерно-вокальних творів Дж. Сазерленд, Мія Перссон, Дж. Бертаньйоли, А. Моффо, Мара Адлер О'Келлі, Нью Юемін, У Хао, Ван Бін (сопрано), Ч. Бартолі, К. Леду, Дж. Бріделлі (мецо-сопрано), Л. Паваротті, Х. Каррераса, Джо Бріганді (тенор), Б. Лапланта (баритон). Методологічну основу становить міждисциплінарний підхід, який потрактовує камерність не лише як комунікативну функцію жанру, а як естетичну форму самоздійснення та особистісну стратегію творчості. Задіяно жанрово-стильовий, інтонаційно-драматургічний, порівняльний; феноменологічний методи аналізу камерності як способу мислення. Важливу роль відіграє інтерпретологічний, гендерно-інтерпретативний та системний підхід. Теоретична база спирається на праці: з історії опери, творчості композиторів, теорії вокальних жанрів, залучені монографії про композиторів та виконавців, авторські концепції, що розробляються на кафедрі інтерпретології та аналізу музики ХНУМ імені І.П.Котляревського. Наукова новизна отриманих результатів. У дослідженні вперше: – обґрунтовано камерність у вокальному мистецтві, що постає як самостійна художня парадигма композиторської та виконавської творчості XIX-XXI ст.; – складено типологію камерно-вокальних жанрів в творчості європейських композиторів XIX ст. (В. Белліні, Дж. Россіні, Г. Доніцетті, С. Меркаданте, М. Малібран, І. Кольбран, С. Шамінад, П. Біардо, Ф. Мендельсон-Гензель, К. Вік-Шуман, Ж. Ланг, Л. Райхардт) та описано її з точки зору виконавської специфіки; – визначено моделі камерності у вокальній творчості жінок-композиторок (від ліричної сповіді до соціально-рефлексивного вислову); – доведено, що камерність у творчості жінок-композиторок стала однією з форм творчого самоздійснення й інтелектуальної автономії у XIX столітті.

2. The dissertation is devoted to the development of a typology of chamber and vocal creativity of European composers of the 19th century. in genre-style and gender-performance aspects. The chamber and vocal creativity of the specified historical period was not “secondary” to opera. On the contrary, for some composers it became a laboratory of style, for others, especially for women-composers, it became a fundamental sphere of creative self-realization. In modern concert and pedagogical practice of the 20th-21st centuries, the compositions by the mentioned authors are increasingly included in the performing repertoire, sound on the concert stage, gaining popularity both among young singers and among professional performers. At the same time, their comprehensive musicological understanding still remains insufficient, which determines the relevance of the study. The concept of the work is based on the understanding of the phenomenon of chamber music as a special type of artistic thinking that determines the specifics of composing poetics, genre system, and performing interpretation of chamber and vocal music of the 19th century. The aim of the study is to determine the parameters of the tradition and modern performing interpretation of chamber-vocal genres in the creative work of European composers of the 19th century. The object of the study is the vocal art of Western Europe of the 19th century, the subject is the genre typology of chamber-vocal creativity in the unity of the composer's and performer's style. The material of the study is the musical texts of chamber-vocal compositions by Italian composers (G. Rossini, V. Bellini, G. Donizetti, S. Mercadante), womencomposers of the 19th century – M. Malibran, I. Colbran, S. Chaminade, P. Viardot, F. Mendelssohn-Haenzzel, K. Wick-Schumann, J. Lang, L. Reichardt and interpretative versions of arietta cycles and individual chamber vocal coompositions by J. Sutherland, Mia Persson, J. Bertagnolli, A. Moffo, Mara Adler O'Kelly, Niu Yueming, Wu Hao, Wang Bin (soprano), C. Bartoli, C. Ledoux, G. Bridelli (mezzosoprano), L. Pavarotti, H. Carreras, Joe Brigandi (tenor), B. Laplante (baritone). The methodology is an interdisciplinary approach that treats chamber quality not only as a communicative function of the genre, but also as an aesthetic

form of self-realization and a personal strategy of creativity. Genre-stylistic, intonationdramaturgical, comparative; phenomenological methods of analysing chamber music as a way of thinking are used. An important role is played by the genderinterpretological and systemic approach. The theoretical basis is based on the following works: on the history of opera, the creative work of composers, the theory of vocal genres. monographs about composers and performers, author's concepts developed at the Department of Interpretation and Analysis of Music of Kharkiv I.P. Kotlyarevsky NUA were involved. The scientific novelty of the obtained results. The study for the first time: - substantiated chamber music in vocal art, which appears as an independent artistic paradigm of composing and performing creativity of the 19th-21st centuries; - compiled a typology of chamber-vocal genres in the creative work of European composers of the 19th century (V. Bellini, G. Rossini, G. Donizetti, S. Mercadante, M. Malibran, I. Colbran, S. Chaminade, P. Viardot, F. MendelssohnHaenszel, K. Wick-Schumann, J. Lang, L. Reichardt) and described it from the point of view of performing specificity; - identified models of chamber nature in the vocal creative work of womencomposers (from lyrical confession to socially reflective expression) and proved that chamber nature in the creative work of women-composers became one of the forms of creative self-realization and intellectual autonomy in the 19th century.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шен І (2025). Естетика камерності у творчості жінок-композиторок XIX століття (на прикладі вокальних жанрів). Аспекти історичного музикознавства, вип. XL (40). 136–153.
- Шен І (2026). Композиторська і виконавська поетика камерно-вокальних жанрів у творчості В. Белліні. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип.78. Харків: ХНУМ. 154–167.
- Шен І (2026). Стильові засади камерно-вокальної лірики XIX ст. Культура України. Вип. 93. Харків: ХДАК. 142–150.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєвська Юлія Вікторівна
2. Yuliia Nikolaievska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7256-4214

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57419341300; Web of Science Researcher ID: AAY-6422-2021;
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=-l-obkAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гіголаєва-Юрченко Вікторія Олександрівна
2. Viktoriya Gigolayeva-Yurchenko

Кваліфікація: к.мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8137-487X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жишкович Мирослава Андріївна
2. Myroslava A. Zhyshkovych

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3432-2641

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хуторська Анна Йосифівна
2. Anna Khutorska

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6933-8286

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щелканова Світлана Олександрівна
2. Svitlana O. Shchelkanova

Кваліфікація: д.філософ, 025

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7951-7499

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Гребенюк Наталія Євгеніївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Гребенюк Наталія Євгеніївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна